

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут
бізнесу, економіки та менеджменту

УПРАВЛІНСЬКІ ПАРАДИГМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ІНКЛЮЗИВНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

**MANAGEMENT PARADIGMS OF SUSTAINABLE
DEVELOPMENT AND INCLUSIVE ECONOMIC GROWTH**

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Суми, 27–28 листопада 2024 року)

Суми
Сумський державний університет
2024

УДК 005.8:502.131.1(063)

Е 45

*Рекомендовано до видання
вченою радою Сумського державного університету
(протокол № 5 від 12 грудня 2024 року)*

Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання :
Е 45 матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання» / за заг. ред. І. І. Рекуненка, В. В. Сулим. – Суми : Сумський державний університет, 2024. – 409 с.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання» містять результати наукових досліджень, пов'язаних з актуальними проблемами науки й практики управління та застосуванням інклюзивного підходу до їх вирішення для досягнення цілей сталого розвитку.

Для науковців, аспірантів, студентів, представників органів державної влади й місцевого самоврядування, науково-дослідних і проєктних організацій, комерційних фірм та закладів вищої освіти й широкого кола читачів.

The materials of the International scientific and practical conference "Management paradigms of sustainable development and inclusive economic growth" provide the results of scientific research related to the current problems of management science and practice and the application of an inclusive approach to their solution in order to achieve the goals of sustainable development.

For scientists, PhD students, students, representatives of state authorities and local self-government bodies, research and project organizations, commercial companies and higher education institutions and a wide range of readers.

УДК 005.8:502.131.1(063)

© Сумський державний університет, 2024

ЗМІСТ

<i>Лозова О.В.</i>	Особливості функціонування благодійних організацій	
<i>Бондаренко М.П.</i>	під час війни: резильєнтність та мотивація	
<i>Піддубна Я.Ю.</i>	працівників.....	12
<i>Наталія Лебедєва</i>	Корпоративна культура в системі HR-менеджменту.	
	16
<i>Юлія Братішко</i>	Напрями соціально відповідальної діяльності	
	фармацевтичних організацій під час правового	
	режиму воєнного стану в Україні.....	19
<i>Валентина Ходзицька</i>	Оцінка життєвого цикла: мінімізація негативного	
	впливу на довкілля в звітності зі сталого	
	розвитку.....	22
<i>Юрій Карпенко</i>	Сучасні HR -тренди: подяки та визнання через	
<i>Денис Супрун</i>	технології.....	25
<i>Максим Безвідний</i>	Сучасні методи навчання та розвитку персоналу з	
<i>Антон Копилець</i>	акцентом на кар'єрне зростання.....	28
<i>Тетяна Кучміюва</i>	Інноваційні методи мотивації співробітників в	
<i>Богдана Пешкова</i>	сучасних умовах.....	31
<i>Юлія Матвєєва</i>	Бібліометричний аналіз як інструмент визначення	
<i>Артем Барикін</i>	напрямок удосконалення управлінських практик в	
	системі надання адміністративних послуг.....	35
<i>Інна Яцкевич</i>	Управління цінностями інвестиційної діяльності для	
	операторів мобільного зв'язку України.....	39
<i>Віктор Рожко</i>	Адаптація стратегій мерчандайзингу під час	
<i>Ілона Чубка</i>	гуманітарних криз.....	42
<i>Світлана Мороз</i>	Впровадження циркулярної економіки у фармації:	
<i>Григорій Подгайний</i>	досвід провідних компаній.....	44
<i>Крамський С.О.</i>	Публічне управління в сфері логістичних ринків під	
	час військового впливу.....	49
<i>Любов Перетятко</i>	Досвід європейських країн у використанні моделей	
<i>Лілія Балаш</i>	розвитку управління персоналом організації.....	52
<i>Дарина Золіна</i>	Удосконалення взаємодії між інститутами	
	громадянського суспільства та органами влади в	
	Україні та за її межами.....	54
<i>Юлія Бондар</i>	Управління системою екологічного менеджменту в	
<i>Інга Мірошниченко</i>	готельних комплексах.....	56
<i>Яна Деренська</i>	Опис системи контролю виконання проекту.....	59
<i>Тетяна Коляда</i>	Регламентація внутрішнього аудиту як інструмент	
<i>Ярослав Березняков</i>	забезпечення ефективності системи управління	
	якістю.....	61
<i>Кирило Хандюк</i>	Розвиток мережі центрів медичної реабілітації у	
	прифронтових регіонах України: досвід Дніпра.....	63

<i>Зінаїда Живко</i>	Фінансове забезпечення бізнесу та страхування в	
<i>Євген Топольницький</i>	умовах воєнної економіки.....	67
<i>Віктор Живко</i>		
<i>Сергійчук С.І.</i>	Стан і тенденції розвитку ринку кормів для домашніх тварин в умовах війни.....	69
<i>Анна Дзернюк</i>	Взаємозв'язок гейміфікації та біхевіористичних методів: переваги і обмеження в управлінні проектами.....	74
<i>Юлія Матвєєва</i>		
<i>Олександр Сміян</i>	Огляд державних програм економічної підтримки підприємств.....	77
<i>Олена Прокурня</i>		
<i>Людмила Ширяєва</i>	Фактор ризику при визначенні ціни за право користування ресурсом.....	81
<i>Карина Бондар</i>		
<i>Вікторія Сулим</i>	Управління відходами в контексті досягнення цілей сталого розвитку.....	83
<i>Вікторія Ковальова</i>	Сутність поняття «імідж підприємства» та особливості його створення.....	85
<i>Валерій Шкрєба</i>		
<i>Наталія Статива</i>	Система надання публічних послуг в Україні: сучасні реалії.....	87
<i>Захарченко В.І.</i>	Заходи конкурентної розвідки в системах бізнесу, освіти, урядовому управлінні.....	89
<i>Максимова О.А.</i>		
<i>Галина Тимохова</i>	Вплив стратегій розвитку зовнішньоекономічної діяльності на організаційну культуру підприємства в Україні.....	92
<i>Яна Нікіфорова</i>		
<i>Вадим Михайлюта</i>	Управління медичним підприємством в умовах невизначеності на засадах доказової практики.....	94
<i>Микола Меркулов</i>	Проблеми функціонування інвестиційного ринку країни.....	98
<i>Анна Семенюк</i>		
<i>Тетяна Кучмійова</i>	Сучасні тренди та практики екологічної відповідальності бізнесу	101
<i>Анастасія Саркова</i>		
<i>Юлія Матвєєва</i>	Бібліометричний аналіз наукових досліджень з управління якістю в галузі охорони здоров'я.....	105
<i>Олександр Олешко</i>		
<i>Євгенія Яшукова</i>		
<i>Тетяня Метіль</i>	Сучасні аспекти використання програмно-цільового підходу в управлінні соціально-економічним розвитком суб'єктів господарювання.....	109
<i>Анастасія Гончарук</i>		
<i>Михайло Березовчук</i>	Ефективність публічного управління у боротьбі з легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом: механізми, інструменти та перспективи.....	111

<i>Богдан Меркулов</i>	Проблеми впровадження електронного документообігу в медичному закладі.....	113
<i>Сергій Кузьменко</i>	Механізми державного управління в оборонній промисловості України: сучасний стан та перспективи розвитку.....	115
<i>Мирослав Урошев</i>	Сучасні механізми стимулювання інноваційної активності регіонів України: міжнародний досвід та вітчизняні реалії.....	117
<i>Ihor Bas</i>	Characteristics of GIG contracts as an innovative form of employment in Ukraine.....	119
<i>Oleh Hladkyi</i>	Trends in the Ukrainian IT Market.....	121
<i>Andrii Shupik</i>	Agility and management strategy for IT excellence.....	123
<i>Віталій Захарченко</i>	Коректність використання інструментарію концесії..	127
<i>Юлія Гутарева</i>		
<i>Артур Дуднік</i>		
<i>Юлія Сойка</i>	Проблематика забезпечення якості надання послуг в органах місцевого самоврядування в Україні.....	130
<i>Марія Зяйлик</i>		
<i>Людмила Ширяєва</i>	Інструменти конкурентної розвідки у бізнесі та освіті.....	133
<i>Моргун О.Ю.</i>		
<i>Ярослав Богдан</i>	Реалізація соціально-економічної політики підприємств у туристичній сфері в контексті інклюзивного економічного зростання.....	135
<i>Галина Тимохова</i>	Підходи до оцінки ефективності економічної діяльності підприємства.....	138
<i>Олександр Дерюга</i>		
<i>Альона Пляскіна</i>	Дослідження розвитку регіону відповідно до розміщення ресурсів у міжнародній практиці.....	140
<i>Олексій Сологуб</i>	Кайдзен як універсальна, комплексна організаційно-управлінська система покращення процесів роботи та забезпечення сталого розвитку.....	142
<i>Юлія Матвєєва</i>	Роль цифрових інновацій у прискоренні сталого розвитку: кейс-аналіз впливу цифрових рішень на декарбонізацію виробничих процесів.....	147
<i>Едуард Богдан</i>		
<i>Альона Заславська</i>	Розвиток управлінських компетенцій за допомогою технологій штучного інтелекту.....	151
<i>Дар'я Кушнерьова</i>		
<i>Наталія Столярчук</i>		
<i>Наталія Столярчук</i>	Роль технологій штучного інтелекту в авіаційному менеджменті.....	154

<i>Максим Алексєєв</i>	Парадигма цифровізації та системний підхід до управління логістичними процесами підприємств...	156
<i>Микола Небава</i>	Проблеми та перспективи міжкультурних комунікацій у менеджменті організацій.....	158
<i>Олексій Горбатенко</i>	The role of administration in screening programs at national, regional and local levels.....	161
<i>Ольга Балабаш</i>	Особливості менеджменту організацій в умовах цифровізації економіки та зростання кількості розподілених (віртуальних) команд.....	163
<i>Ihnatova T.O.</i>	Зростання ефективності підприємств через покращення соціально-психологічного клімату.....	167
<i>Лариса Піддубна</i>	Стратегії та інструменти декарбонізації.....	171
<i>Тетяна Самофалова</i>	Соціальна відповідальність та стійкий розвиток: роль менеджменту в реалізації соціально відповідальних ініціатив.....	175
<i>Анна Оніщенко</i>	Розвиток методології антикризового управління у трансформаційній економіці.....	178
<i>Юлія Матвєєва</i>	Формування і реалізація промислової політики високотехнологічного розвитку в Україні.....	180
<i>Вадим Желіба</i>	Розбудова інноваційного майбутнього України.....	182
<i>Марина Изотова</i>	Особливості процесу внутрішнього контролю на агропромислових підприємствах.....	186
<i>Меркулов Д. М.</i>	Управління фінансовими ризиками в закладах охорони здоров'я.....	191
<i>Захарченко В. І.</i>	Удосконалення механізмів контролю в діяльності органів державного управління: виклики та перспективи України.....	195
<i>Гончарук А. В.</i>	Інструменти цифрових комунікацій для управління командами.....	198
<i>Валентина Дятлова</i>	Розвиток комунікаційного процесу в форматі відновлення України.....	201
<i>Максим Гречаний</i>	Impact of digital education on the public administration skills development.....	204
<i>Тетяна Метіль</i>	Економічні аспекти впровадження відновлюваних джерел енергії.....	207
<i>Софія Брезницька</i>		
<i>Володимир Солодкий</i>		
<i>Каріна Таранюк</i>		
<i>Євген Люлевич</i>		
<i>Каріна Таранюк</i>		
<i>Діна Єрохіна</i>		
<i>Яна Козинець</i>		
<i>Валентина Дятлова</i>		
<i>Поліна Матюшенко</i>		
<i>Oleksandr Ostrovskyi</i>		
<i>Кирило Трушин</i>		
<i>Олена Проскурня</i>		

<i>Владислав Бут</i>	Соціальна інклюзія та її зв'язок зі сталим економічним розвитком на рівні місцевих громад....	211
<i>Яна Гербут</i>	Роль системи управління відходами в умовах екологізації світового господарства.....	213
<i>Віктор Рожко</i> <i>Єлизавета Аносова</i>	Управління елементами візуального мерчандайзингу у торговельній діяльності підприємств.....	217
<i>Іван Ольховик</i>	Ефективне управління змінами в закладах освіти....	221
<i>Вікторія Пономаренко</i>	Управління розвитком кадрового забезпечення діяльності суду.....	223
<i>Тетяна Мирошніченко</i>	Формування стратегічних переваг системи управління державною установою.....	225
<i>Людмила Яловега</i> <i>Ольга Лега</i> <i>Тетяна Прийдак</i> <i>Дмитро Ткаченко</i>	Циркулярна економіка як інструмент сталого розвитку: виклики та перспективи.....	227
<i>Яна Соя</i>	Особливості управління проектом хімічного виробництва.....	229
<i>Напрямки удосконалення управління районом судом міста</i>	Напрямки удосконалення управління районом судом міста.....	231
<i>Вадим Харченко</i>	Особливості управління ефективністю діяльності державної установи.....	233
<i>Ярослав Притика</i>	Особливості удосконалення системи управління служби судової охорони.....	235
<i>Мартинець В.В.</i> <i>Шейко О.О.</i>	Формування механізмів антикризового управління на місцевому рівні.....	237
<i>Зінаїда Живко</i> <i>Ольга Мартин</i> <i>Олег Обезчиків</i> <i>Олена Кравченко</i>	Механізми страхування бізнесу в умовах підвищеного ризику та післявоєнного відновлення.....	239
<i>Ірина Бочевар</i>	Прозорість та підзвітність в системі управління державним боргом.....	242
<i>Павло Гапченко</i>	Адаптивне управління персоналом як ключовий фактор сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання.....	244
<i>Петруня Ю.Є.</i> <i>Єдинак В.Ю.</i> <i>Петруня В.Ю.</i>	Особливості впровадження проектного підходу в стратегічний розвиток бізнесу.....	248
	Глобальна діджиталізація: трансформація бізнес-середовища та організації управлінської діяльності.....	250

<i>Максим Швагірев</i>	Формування задач менеджменту із залучення персоналу у процес змін на підприємстві.....	253
<i>Владислав Фукалов</i>	Особливості впровадження проєктного підходу в бухгалтерських організаціях.....	256
<i>Денис Смоленніков</i>	Управління підприємством на засадах сталого розвитку.....	259
<i>Дарія Бабченко</i>		
<i>Наталія Гришина</i>	Діджиталізація як інструмент удосконалення та оптимізації бізнес-процесів на підприємстві.....	262
<i>Андрій Омеко</i>		
<i>Олексій Новак</i>	Інноваційні моделі управління для підтримки інклюзивного економічного зростання.....	265
<i>Валентина Іванова</i>	Інтелектуальний потенціал як основа реалізації інноваційної стратегії.....	269
<i>Олег Іванов</i>		
<i>Іван Омельченко</i>	Перспективи впровадження концепції створення спільної цінності в Україні.....	271
<i>Андрій Романенко</i>	Стандарти професійної діяльності державних службовців як інструмент підвищення ефективності державного управління.....	273
<i>Сергій Шапаренко</i>	Порівняльний аналіз методів та інструментів управління стейкхолдерами проєкту.....	276
<i>Альона Євдокимова</i>	Управління маркетинговою діяльністю підприємства.....	279
<i>Дарина Соколова</i>		
<i>Юлія Добринь</i>	Сучасний стан системи обслуговування платників податків.....	281
<i>Василь Семилетов</i>	Аналіз методів управління проєкту розробки програмного забезпечення.....	284
<i>Аліна Височина</i>	Методичні засади прогнозування волатильності рівня макроекономічної стабільності.....	287
<i>Марина Сидорова</i>	Взаємодія управління бізнес-процесами і корпоративної соціальної відповідальності в умовах сталого розвитку.....	290
<i>Ян Веньлун</i>		
<i>Павло Брінь</i>		
<i>Iuliia Myroshnychenko</i>	Impact of renewable energy on wellbeing in developing and post-conflict regions.....	293
<i>Володимир Петренко</i>	Впровадження системи контролю якості в проєктах: методології та підходи.....	297
<i>Станіслав Котенко</i>	«Розумне управління відходами» як крок до енергетичної незалежності.....	301
<i>Адель Дарвіш</i>	Оптимізація роботи медичного персоналу із застосуванням методів тайм-менеджменту в закладах охорони здоров'я.....	303
<i>Вадим Лук'янихін</i>		

<i>Шейх Касем Муавейя</i>	Соціально-економічний потенціал Садівської сільської громади Сумського району.....	306
<i>Лук 'янихін В.О.</i>		
<i>Оксана Шаповал</i>	Система надання адміністративних послуг в Україні в умовах правового режиму воєнного стану	310
<i>Олена Лук 'янихіна</i>	Організація внутрішньофірмового навчання стосовно екологічних питань персоналу підприємств з оптової торгівлі лікарськими засобами.....	314
<i>Ріта Сагайдак-Нікітюк</i>		
<i>Олена Гладцінова</i>	Інноваційні підходи до фінансування медичних закладів в умовах реформування галузі охорони здоров'я України.....	316
<i>Віталій Нікітюк</i>		
<i>Ольга Обухова</i>		
<i>Ігор Рекуненко</i>		
<i>Тетяна Майборода</i>	Розробка, управління та аудит портфеля проєктів продуктової ІТ компанії.....	318
<i>Богдан Антипенко</i>		
<i>Ярослава Бражник</i>	Проектний менеджмент як інструмент розвитку та відновлення місцевого самоврядування в Україні...	321
<i>Тетяна Майборода</i>	Стійкість у нестабільності: майстерність стратегічного управління трудовими ресурсами в епоху змін.....	324
<i>Андрій Андрєєв</i>		
<i>Опанасюк Ю.А.</i>	Підвищення якості надання послуг, що надаються податковими органами.....	326
<i>Макушенко І.М.</i>		
<i>Опанасюк Ю.А.</i>	Цифровізація податкового адміністрування як складова трансформації системи державного управління.....	330
<i>Гончарова О.В.</i>		
<i>Олена Савченко</i>	Процес ціноутворення та фактори впливу на нього..	334
<i>Михайло Греков</i>		
<i>Тамара Лозинська</i>	Місцева економіка: аналіз політики.....	337
<i>Олеся Балахонова</i>	Формування аналітичних варіантів під час оцінки критичного обсягу реалізації продукції.....	340
<i>Маргарита Буряченко</i>		
<i>Олександр Небава</i>	Формування сучасної управлінської парадигми інтелектуального потенціалу підприємств.....	342
<i>Микола Небава</i>		
<i>Іван Пилипчук</i>	Становлення управлінської парадигми інноваційного розвитку підприємств агросектору.....	345
<i>Микола Небава</i>		
<i>Анастасія Коновалова</i>	Удосконалення моделі стратегічного управління розвитком трудового потенціалу підприємства.....	347
<i>Тернова І.А.</i>		
<i>Юрій Суярко</i>	Управління розвитком виробничого та інноваційного потенціалу підприємства.....	349
<i>Микита Водка</i>		

<i>Алла Барановська</i>	Стратегічне управління конкурентоспроможністю на сучасному етапі ринкових відносин.....	352
<i>Світлана Суховєєва</i>	Artificial Intelligence for Power Grid Management As A Key To Sustainable Development.....	355
<i>Оleh Lukianukhin</i>	Автоматизація управління ризиками у фінансово - технічних проектах.....	357
<i>Микола Васильченко</i>	Вдосконалення територіальної системи управління муніципальним транспортним комплексом.....	359
<i>Лук'янихін В.О.</i>	Особливості управління та організації офісів у галузі охорони здоров'я.....	363
<i>Ілля Морозов</i>	Управління проектами в сільськогосподарській галузі для підвищення конкурентоспроможності аграрної продукції.....	366
<i>Лук'янихін В.О.</i>	Сонячні електростанції як основа енергетичної незалежності.....	370
<i>Юлія Матвєєва</i>	Energy innovations and their role in shaping sustainable urban infrastructure for the transition to a carbon-free economy.....	372
<i>Галина Сурмай</i>	Аналіз державної політики у сфері освіти.....	375
<i>Тетяна Майборода</i>	Інноваційні підходи до оптимізації управління персоналом у закладах охорони здоров'я.....	379
<i>Денис Товстуха</i>	Міжнародне злиття та поглинання в світовій практиці розвитку бізнесу.....	383
<i>Вікторія Сулим</i>	Сучасний HR-менеджмент та управління організаційними змінами.....	386
<i>Нікіта Мозговий</i>	Напрями вдосконалення системи мотивації медичного персоналу як засіб підвищення ефективності роботи закладів охорони здоров'я.....	388
<i>Anastasiia Niesheva</i>	Механізми та інструменти розвитку громадянського суспільства в Україні.....	390
<i>Мартинець В.В.</i>	Роль іміджу органів влади у формуванні громадської думки та зміцненні демократичних процесів.....	392
<i>Білошапка В.А.</i>	Роль корпоративної культури у забезпеченні успішного впровадження організаційних змін: виклики та можливості.....	394
<i>Олена Гвоздецька</i>		
<i>Людмила Хомутенко</i>		
<i>Коваль Г.Р.</i>		
<i>Анастасія Кулагіна</i>		
<i>Сергій Штукін</i>		
<i>Дмитро Бень</i>		
<i>Оксана Кужель</i>		
<i>Анна Алексєєва</i>		

<i>Юлія Лебідь</i>	Особливості адаптації персоналу в сфері публічного управління та адміністрування.....	397
<i>Олена Павленко</i>	Розроблення інноваційного проєкту для підвищення конкурентоспроможності малого бізнесу в умовах війни.....	399
<i>Анна Гараєва</i>	Удосконалення системи та механізмів надання соціальних послуг у рамках реформування органів місцевого самоврядування (на прикладі Попівської територіальної громади).....	401
<i>Галина Шкареда</i>	Формування іміджу органу місцевого самоврядування (на прикладі Попівської територіальної громади Конотопського району Сумської області).....	405
<i>Марина Христій</i>	Проблеми впровадження PR-технологій у медичній галузі в Україні.....	407

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ САДІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ СУМСЬКОГО РАЙОНУ*

*Шейх Касем Муавейя,
магістрант групи ДС.мз-31,
Лук'янихін В.О., к.е.н., доцент,
Сумський державний університет, м. Суми*

Сьогодні одним із ключових завдань, яке потребує вирішення на всіх рівнях влади в Україні, є підтримка розвитку сільських громад. Це питання набуває особливої актуальності в контексті процесу децентралізації, який триває в країні. Основними проблемами в управлінні розвитком сільських громад є: дефіцит фінансування першочергових потреб жителів, недостатній досвід і кваліфікація працівників органів місцевого самоврядування в умовах розширення їхніх повноважень; низький рівень прозорості у прийнятті рішень щодо максимального наповнення та ефективного використання місцевих бюджетів; пасивність частини жителів у вирішенні проблем громади; відсутність єдності у поглядах на її розвиток; обмеження прав громади на розпорядження власними ресурсами через втручання владних структур [1].

Садівська сільська громада є унікальним прикладом територіальної одиниці, яка демонструє перспективи сталого розвитку в умовах децентралізації. Дослідження соціально-економічного потенціалу громади дозволяє виявити можливості для її економічного зростання, соціальної стабільності та екологічної рівноваги.

Мета даного дослідження проаналізувати соціально-економічний потенціал Садівської сільської громади Сумського району, визначити її сильні та слабкі сторони, оцінити екологічні ресурси, вплив цифровізації на економіку громади, а також розробити сценарії сталого розвитку в умовах сучасних глобальних викликів.

Соціально-економічний потенціал громади є ключовим чинником її розвитку, визначаючи перспективи економічного зростання, підвищення добробуту мешканців та досягнення стратегічних цілей. Основними елементами такого потенціалу є економічні ресурси, людський капітал та інфраструктура, кожен із яких відіграє важливу роль у формуванні спроможної громади.

Економічні ресурси громади здебільшого зосереджені у сільськогосподарському секторі, який є її домінуючою галуззю. Родючі ґрунти та сприятливі кліматичні умови створюють передумови для розвитку сільського господарства, особливо в напрямку органічного землеробства та тваринництва. Такий підхід не лише сприятиме зростанню виробництва якісної продукції, а й забезпечить підвищення конкурентоспроможності громади на внутрішньому і зовнішньому ринках. Однак, для реалізації цього

потенціалу необхідне впровадження сучасних технологій, залучення інвестицій та вдосконалення аграрної політики.

Людський капітал є одним із найважливіших факторів соціально-економічного потенціалу громади. Вона має кваліфікованих працівників, які можуть забезпечити потреби місцевої економічної діяльності. Однак, проблема відтоку молоді до міських центрів значно ускладнює використання цього ресурсу. Молодь шукає кращі умови праці, доступ до освіти і можливості кар'єрного зростання, що громада наразі не завжди може забезпечити. Для збереження та розвитку людського капіталу необхідно створювати програми підтримки молодих фахівців, забезпечувати робочі місця з конкурентними умовами, а також розвивати соціальну інфраструктуру [2].

Інфраструктура є важливим чинником залучення інвестицій та розвитку громади. На жаль, у багатьох сільських громадах, транспортна і комунікаційна інфраструктура залишається недостатньо розвиненою. Недостатня кількість якісних доріг, слабке транспортне сполучення, а також обмежений доступ до сучасних засобів зв'язку стримують можливості для економічного зростання. Поліпшення інфраструктури сприятиме інтеграції громади в регіональну економіку, зростанню мобільності населення та залученню нових інвесторів.

Сильні сторони громади та виклики, з якими вона стикається, визначають її потенціал і можливості для сталого розвитку. Глибоке розуміння цих аспектів дозволяє сформувані стратегічні підходи до подолання труднощів і максимального використання наявних переваг.

Сильні сторони Садівської сільської громади формують її конкурентні переваги та визначають напрямки для подальшого розвитку. Аналіз сильних сторін із врахуванням цифрових показників дозволяє краще зрозуміти потенціал громади та шляхи його реалізації.

Однією з найсуттєвіших сильних сторін громади є її географічне розташування. Близькість до м. Суми, яке знаходиться лише за 15 км, забезпечує зручний доступ до ринків збуту, логістичних центрів та трудових ресурсів. За даними місцевих органів самоврядування, близько 60% активного населення громади працює або навчається в обласному центрі, що створює постійний зв'язок між міським і сільським простором [2].

Родючі ґрунти та сприятливі кліматичні умови є ще однією перевагою громади. За даними Державної служби геодезії, кадастру та картографії, середня родючість ґрунтів у громаді становить понад 80 балів за шкалою оцінки аграрного потенціалу. Це робить територію ідеальною для вирощування сільськогосподарських культур, зокрема зернових і технічних. Річний рівень опадів, що становить близько 600 мм, створює додаткові передумови для успішного розвитку аграрного сектору [2].

Традиції кооперації в сільськогосподарській діяльності формують важливий соціальний капітал громади. У громаді діють два сільськогосподарські кооперативи, які об'єднують понад 200 членів. За даними звіту про діяльність громади за 2023 рік, їх сумарний валовий продукт становив близько 25 млн грн, що свідчить про ефективність такої форми організації праці [3].

Громада також має потужний людський капітал. Частка населення з вищою освітою становить 23%, а з професійно-технічною – 42%. Це дозволяє реалізовувати потенціал у різних секторах економіки, зокрема в аграрному, освітньому та культурному. Активність громади в залученні молоді до локальних ініціатив також відображається у збільшенні кількості учасників громадських організацій, кількість яких у 2023 році зросла на 15% порівняно з попереднім роком.

Іншою сильною стороною є інфраструктурна база громади. Хоча її рівень розвитку ще потребує вдосконалення, громада вже зробила кроки вперед. Наприклад, у 2022 році було капітально відремонтовано 12 км доріг, що становить 30% від загальної дорожньої мережі. Крім того, 80% домогосподарств громади мають доступ до швидкісного інтернету, що відкриває нові можливості для цифровізації економіки та освіти.

Цифровізація та впровадження сучасних технологій також формують одну з конкурентних переваг громади. Згідно зі звітом про реалізацію державної програми "Держава в смартфоні", у 2023 році громада інтегрувала 70% адміністративних послуг в онлайн-платформи, що дозволило скоротити час обслуговування мешканців у три рази [3].

Однак громада стикається і з низкою викликів, які потребують вирішення. Одним із ключових викликів є дефіцит інвестицій, що обмежує можливості для модернізації інфраструктури та розвитку економіки. Лише 15% підприємств громади активно займаються інвестиційною діяльністю, що свідчить про недостатню привабливість для великих інвесторів через відсутність належної інфраструктури та підтримки з боку місцевих органів влади. Крім того, складний процес залучення інвестицій та недостатня інформаційна доступність є серйозними бар'єрами. Ще одним серйозним викликом є демографічний спад, спричинений відтоком молоді до міських центрів. За останні 5 років громада втратила 8% молодого населення через міграцію до міст. У 2023 році 12% жителів громади виїхали, що знижує трудовий потенціал і активність на місцях, а також зменшує кількість молоді, здатної брати участь в управлінні громадою чи реалізації нових проєктів. Це призводить до старіння населення громади, скорочення трудових ресурсів і зменшення її економічної активності. Недостатній рівень розвитку інфраструктури також створює суттєві перешкоди для залучення інвесторів і забезпечення комфортних умов життя для мешканців. Хоча були зроблені

кроки, як-от ремонт 12 км доріг у 2022 році, рівень інфраструктури ще не відповідає сучасним вимогам. Лише 35% сіл мають доступ до централізованого водопостачання, а 40% доріг не мають асфальтного покриття, що ускладнює економічну діяльність та життєвий комфорт мешканців. Нарешті, цифрова нерівність є ще одним важливим викликом. Хоча 80% домогосподарств мають доступ до швидкісного інтернету, лише 50% місцевих підприємств активно використовують цифрові технології. Це означає, що значна частина бізнесу не може повною мірою скористатися перевагами цифрових платформ для розширення ринку чи покращення ефективності. Також є обмеження в доступі до електронних послуг для людей похилого віку, що створює бар'єри для широкого використання цифрових технологій серед цієї категорії населення [2-3].

Для подолання викликів необхідно розробити довгострокову стратегію розвитку громади, що враховуватиме сучасні тенденції сталого розвитку. Стратегія повинна охоплювати економічні, екологічні та соціальні аспекти. Залучення інвесторів через сприятливі умови для бізнесу, податкові пільги та консультативну підтримку забезпечить фінансову стабільність. Важливо також розвивати освітні програми та залучати молодь до управління громадою, що сприятиме професійному зростанню та активнішій участі молоді в соціально-економічних процесах.

Садівська сільська громада має значний соціально-економічний потенціал завдяки природним, людським та інфраструктурним ресурсам. Для сталого розвитку важливо ефективно використовувати ці переваги та подолати виклики, такі як дефіцит інвестицій, демографічний спад і недостатня інфраструктура. Інтеграція громади в регіональні та національні економічні процеси, а також розробка стратегії, яка включає модернізацію сільського господарства, підтримку людського капіталу та розвиток інфраструктури, сприятиме економічному зростанню та покращенню якості життя мешканців.

** Роботу виконано в межах НДР 0122U202043 «Трансформація системи публічного управління в контексті досягнення цілей сталого розвитку»*

Список використаних джерел:

1. Черняк О. Ю. Сільська територіальна громада як основа забезпечення сталого розвитку сільських територій в Україні / О. Ю. Черняк // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Управління. 2012. Вип.2. С. 384-392.
2. Аналіз стану організації та надання соціальних послуг у Сумській області 2024, С.124. https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2024-08/zvit_sumska_oblast_veb.pdf
3. Стратегія розвитку Сумської міської територіальної громади до 2027 року 2023, - С. 104. https://smr.gov.ua/images/Strategia_rozvytku_do_2027.pdf